

**Про відкликання пункту 2
Оглядового листа Вищого господарського суду України
від 18.02.2013 № 01-06/374/2013
«Про практику вирішення спорів,
пов'язаних із виконанням договорів підряду»**

Інформаційний лист Вищого господарського суду України
від 12.03.2013 № 01-06/473/2013

Вищий господарський суд України вважає за необхідне відкликати для додаткового вивчення та можливого доопрацювання пункт 2 Оглядового листа Вищого господар-

ського суду України від 18.02.2013 № 01-06/374/2013 «Про практику вирішення спорів, пов'язаних із виконанням договорів підряду».

Голова Вищого
господарського суду України

В. Татьков

**Про Закон України «Про відновлення платоспроможності
боржника або визнання його банкрутом»
(у редакції Закону України від 22.12.2011 № 4212-VI)**

Інформаційний лист Вищого господарського суду України
від 28.03.2013 № 01-06/606/2013

У зв'язку з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 22.12.2011 № 4212-VI, яким викладено в новій редакції Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі — Закон), вважаємо за необхідне звернути увагу на такі нові положення Закону.

1. У Законі порівняно з попередньою його редакцією надано іншого визначення низці вживаних у ньому термінів, а саме:

— арбітражним керуючим є фізична особа, яка має не ліцензію, а свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого і внесена до Єдиного реєстру арбіт-

ражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України;

— банкрутство — визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедур санації та мирової угоди і погасити встановлені у порядку, визначеному Законом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури;

— боржником є суб'єкт підприємницької діяльності (юридична особа або фізична особа — підприємець), неспроможний виконати свої грошові зобов'язання після настання встановленого строку їх виконання, які підтвержені судовим рішенням, що набрало законної сили, та постановою про

відкриття виконавчого провадження, якщо інше не передбачено Законом;

— сторони у справі про банкрутство — конкурсні кредитори (представник комітету кредиторів) та боржник (банкрут).

Законом запроваджено нові терміни:

— забезпечені кредитори, тобто кредитори, вимоги яких забезпечені заставою майна боржника (майнового поручителя);

— офіційне оприлюднення, що означає оприлюднення відомостей про справу про банкрутство.

2. Частиною другою статті 2 Закону передбачено, що Закон має пріоритет перед іншими законодавчими актами у регулюванні відносин, пов'язаних із банкрутством суб'єктів підприємницької діяльності, за виключенням випадків, передбачених у Законі.

Отже, у разі коли в розгляді справи буде з'ясовано, що нормами певних законодавчих актів відповідні правовідносини врегульовано по-іншому, ніж Законом, то застосовуватимуться норми Закону.

Винятки з цього правила встановлюються самим Законом, зокрема, щодо банкрутства банків, емітентів іпотечних облігацій.

3. Законом (стаття 3) дещо звужено порівняно з попередньою редакцією Закону повноваження державного органу з питань банкрутства.

Діяльність цього органу, зокрема, спрямована на організацію системи підготовки та видачу свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого, здійснення контролю за діяльністю призначених господарським судом арбітражних керуючих, підготовку та затвердження типових документів щодо проведення процедур банкрутства.

Водночас державний орган з питань банкрутства не вправі втручатися в процедуру банкрутства. Його функції спрямовані на створення необхідних умов для діяльності арбітражних керуючих та інших учасників справи про банкрутство, а також ведення контролю за такою процедурою, особливо — процедурою банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків.

4. Стаття 4 Закону містить загальні приписи щодо організації діяльності арбітражних керуючих, згідно з якими арбітражний керуючий є суб'єктом незалежної професійної діяльності, право на здійснення якої має особа, що отримала відповідне свідоцтво і внесена до Єдиного реєстру арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) України. Таким чином, арбітражний керуючий не є суб'єктом підприємницької діяльності, як це передбачалося попередньою редакцією Закону.

5. Статтями 5 та 6 Закону запроваджується процедура санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство.

За змістом відповідних норм врегулювання відносин між боржником та кредиторами здійснюється без застосування судових процедур, через позасудову процедуру санації. При цьому боржник самостійно розробляє план санації як систему заходів з власного фінансового оздоровлення, погоджує його з усіма забезпеченими кредиторами та отримує рішення загальних зборів кредиторів про його схвалення. У подальшому цей план санації підлягає затвердженню господарським судом, проте його виконання відбувається поза контролем суду.

Строк дії процедури санації до порушення провадження у справі про банкрутство не може перевищувати дванадцяти місяців з дня затвердження господарським судом відповідного плану санації. Протягом цієї процедури діє мораторій на задоволення вимог кредиторів та заборона на порушення справи про банкрутство боржника.

6. Частиною третьою статті 7 Закону передбачено, що до боржника може бути застосовано загальний, спеціальний або спрощений порядок провадження у справі про банкрутство залежно від категорії боржника, виду його діяльності та наявності у нього майна.

Особливу увагу слід звернути на частину четверту цієї статті, відповідно до якої боржник, щодо якого були застосовані судові процедури банкрутства, вважається таким, що не має неврегульованих грошових зобов'язань.

7. Згідно із статтею 8 Закону оскарженню підлягають:

— в апеляційному порядку — постанова про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури; усі ухвали місцевого господарського суду, прийняті у справі про банкрутство, крім випадків, передбачених Господарським процесуальним кодексом України (далі — ГПК) та Законом;

— у касаційному порядку — постанови апеляційного господарського суду, прийняті за результатами перегляду таких судових рішень: ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство; ухвали про визнання недійсними правочинів (договорів) боржника; ухвали за результатами розгляду грошових вимог кредиторів; ухвали про звільнення (усунення, припинення повноважень) арбітражного керуючого; ухвали про перехід до наступної судової процедури; ухвали про затвердження плану санації; ухвали про припинення провадження у справі про банкрутство; постанови про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури.

Наведений перелік судових рішень, що підлягають оскарженню, є вичерпним, і тому подання апеляційних або касаційних скарг на інші судові рішення, прийняті у справі про банкрутство, тягне за собою наслідки у вигляді відмови в прийнятті відповідної апеляційної або касаційної скарги.

8. Абзацом другим частини третьої статті 10 Закону визначено, що безспірні вимоги кредиторів — це грошові вимоги кредиторів, підтвержені судовим рішенням, що набрало законної сили, і постановою про відкриття виконавчого провадження, згідно з яким відповідно до законодавства здійснюється списання коштів з рахунків боржника. До складу цих вимог, у тому числі щодо сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), не включаються неустойка (штраф, пеня) та інші фінансові санкції.

Отже, саме лише судові рішення за відсутності виданого на його підставі виконавчого документа та постанови органу Державної виконавчої служби про відкриття виконавчого провадження не може бути під-

твердженням безспірності грошових вимог. При цьому виконавчий напис нотаріуса не може вважатися доказом безспірності грошових вимог.

9. Частина четверта статті 10 Закону відносить до підвідомчості господарських судів справи зі спорів, пов'язаних з майновими вимогами до боржника, до яких, крім названих у зазначеній статті Закону, слід відносити також й інші спори з майновими вимогами до боржника, як-от: спори про визнання права власності, витребування майна з чужого незаконного володіння. Дана норма кореспондується з положеннями пункту 7 частини першої статті 12 ГПК (у редакції Закону).

Справи у відповідних спорах відносяться до виключної підсудності того господарського суду, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство (остання частина статті 16 ГПК).

10. За змістом приписів статей 12—16 Закону прийняття заяви про порушення справи про банкрутство і порушення провадження у справі про банкрутство є відокремленими одна від одної процесуальними діями.

У першій з них господарський суд вирішує питання про прийняття заяви до розгляду або про відмову в її прийнятті чи повернення заяви, а у другій — питання про порушення провадження у справі про банкрутство або про відмову в такому порушенні.

У разі якщо до господарського суду до дня підготовчого засідання надійшло кілька заяв і одна з них прийнята до розгляду, інші заяви згідно з ухвалою господарського суду приєднуються до матеріалів справи і розглядаються одночасно з первісною заявою.

Оскільки згідно з Положенням про автоматизовану систему з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство, затвердженим постановою пленуму Вищого господарського суду України № 1 від 16.01.2013, автоматичний відбір здійснюється виходячи з коефіцієнту складності справи, який визначається з урахуванням форми власності та організаційно-правової форми боржника, то до заяви про порушення справи про банкрутство повинен додаватися витяг з Єдиного державно-

го реєстру юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців стосовно боржника.

Господарські суди повинні вимагати надання боржником відзиву на заяву ініціюючого кредитора, оскільки надані боржником відомості можуть мати важливе значення для подальшої процедури банкрутства. Проте неподання боржником такого відзиву, в тому числі на вимогу суду, не є перешкодою для проведення підготовчого засідання.

Питання про порушення провадження у справі про банкрутство вирішується господарським судом виключно у підготовчому засіданні.

11. Законом (стаття 14) порівняно з попередньою його редакцією розширено перелік підстав для відмови у прийнятті заяви про порушення справи про банкрутство. До відповідних підстав віднесено, зокрема такі, як: неможливість здійснення провадження у справі про банкрутство згідно із законом (щодо казенних підприємств; осіб, які не мають статусу юридичних або не є суб'єктами підприємницької діяльності тощо); пред'явлення до боржника вимог, які не є безспірними; затвердження господарським судом плану санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство згідно зі статтею 6 Закону.

12. Статтею 15 Закону визначено підстави для повернення та відкликання заяви про порушення справи про банкрутство. Як одну з підстав повернення заяви передбачено неподання заявником-кредитором доказів неспроможності боржника виконати грошові зобов'язання у встановленому розмірі протягом трьох місяців після відкриття виконавчого провадження, якщо інше не передбачено Законом. У зв'язку з цим строк невиконання боржником грошового зобов'язання для визначення неплатоспроможності боржника починається з моменту відкриття виконавчого провадження.

Що ж до порушення справи про банкрутство за заявою боржника, то воно здійснюється за наявності однієї з таких умов: неплатоспроможності; загрози неплатоспроможності; неможливості боржника задовольнити вимоги кредиторів у повному обсязі під час

ліквідації боржника не у зв'язку з процедурою банкрутства.

Необхідно мати на увазі, що заява про порушення справи про банкрутство може бути відкликана заявником до дати проведення підготовчого засідання незалежно від підстав такого відкликання, але господарський суд має право не прийняти відкликання заяви, якщо це порушує чий-небудь права чи охоронювані законом інтереси або коли до господарського суду надійшла інша заява (заяви) про порушення справи про банкрутство. Водночас боржник не має права відкликати заяву про порушення справи про банкрутство, подану ним відповідно до вимог частини п'ятої статті 11 Закону.

13. Завдання підготовчого засідання господарського суду у справі про банкрутство полягає у перевірці обґрунтованості заяви кредитора або боржника щодо наявності ознак неплатоспроможності, а заяви боржника — також і загрози його неплатоспроможності.

Крім того, господарський суд перевіряє правовий статус боржника та відсутність перешкод для порушення провадження у справі про банкрутство. Перелік підстав для відмови в порушенні провадження у справі, зазначений у частині сьомій статті 16 Закону, є вичерпним.

Слід звернути увагу на те, що боржник може задовольнити вимоги кредиторів до підготовчого засідання суду.

Відмова у порушенні провадження у справі про банкрутство не перешкоджає повторному зверненню до господарського суду з аналогічною заявою.

З винесенням ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство пов'язуються певні правові наслідки, зокрема: вводиться мораторій на задоволення вимог кредиторів; розгляд вимог конкурсних, забезпечених і поточних кредиторів та вирішення майнових спорів здійснюється в порядку, передбаченому Законом; арешт майна боржника чи інші обмеження щодо розпорядження майном боржника можуть застосовуватися виключно господарським судом у межах провадження у справі про банкрутство.

Перелік таких заходів прямо передбачений Законом та стосується заборони боржнику та власнику майна (органу, уповноваженому управляти майном) боржника приймати рішення щодо ліквідації, реорганізації боржника, а також відчужувати основні засоби та предмети застави.

Ухвала про порушення провадження у справі про банкрутство набирає законної сили з моменту її винесення і може бути оскаржена в апеляційному та касаційному порядку.

14. Статтею 17 Закону передбачено порядок розгляду позовних вимог конкурсних кредиторів до боржника. За цим порядком до офіційного оприлюднення оголошення про порушення справи про банкрутство суди мають приймати та розглядати заяви конкурсних кредиторів на загальних підставах, а у разі офіційного оприлюднення оголошення про порушення справи про банкрутство настають наслідки, передбачені частинами другою—п'ятою цієї статті Закону.

15. Статтею 19 Закону врегульовано правовідносини, пов'язані із застосуванням мораторію на задоволення вимог кредиторів, який має на меті зупинення виконання грошових зобов'язань конкурсних кредиторів та зупинення заходів, спрямованих на забезпечення їх виконання.

Цією статтею розширено порівняно з попередньою редакцією Закону правові наслідки введення відповідного мораторію. Зокрема, зупиняється стягнення на підставі виконавчих та інших документів, що містять майнові вимоги до боржника (у тому числі на предмет застави), зупиняється перебіг строку позовної давності, не застосовується індекс інфляції за весь час прострочення виконання грошового зобов'язання та три проценти річних від простроченої суми. Виконання грошових зобов'язань, на які не поширюється дія мораторію, здійснюється під контролем арбітражного керуючого, а виконання майнових зобов'язань — під контролем господарського суду шляхом винесення відповідної ухвали у справі про банкрутство про звернення стягнення на майно боржника.

16. Важливою новелою нової редакції Закону є норма про визнання недійсними пра-

вочинів (договорів) та спростування майнових дій боржника, які були вчинені боржником після порушення справи про банкрутство або протягом одного року, що передувало порушенню справи про банкрутство (стаття 20 Закону).

Під майновими діями боржника слід розуміти виконання боржником зобов'язань за вже укладеним до початку відповідного року правочином (договором) на шкоду власним інтересам або інтересам інших кредиторів. Наведене стосується, зокрема, виконання зобов'язання раніше встановленого строку (терміну), відмови від власних майнових вимог, сплати коштів кредитору або прийняття майна в рахунок виконання грошових вимог у день, коли сума вимог кредиторів до боржника перевищувала вартість майна тощо.

Що ж до визнання недійсними правочинів (договорів), то воно може мати місце у випадках відчуження боржником безоплатно майна, прийняття боржником на себе зобов'язань без необхідних дій майнового характеру іншої сторони, прийняття на себе заставних зобов'язань на забезпечення виконання грошових вимог.

Правові наслідки спростування майнових дій та визнання недійсними правочинів (договорів) є однаковими і стосуються включення чи повернення майна боржника до ліквідаційної маси. У зв'язку з цим визнання недійсними правочинів (договорів) та спростування майнових дій боржника у відповідних випадках не тягне за собою припинення правовідносин, що склалися, тому кредитор за недійсним правочином (договором) або спростованою майновою дією має право вибору — погашення свого боргу в першу чергу в процедурі банкрутства або виконання зобов'язання боржником у натурі після припинення провадження у справі про банкрутство.

Право ініціювати такі процедури надано як арбітражному керуючому, так і конкурсному кредитору. Відповідна заява може бути розглянута на будь-якій стадії провадження у справі про банкрутство.

17. У статті 22 Закону йдеться про процедуру розпорядження майном, строк якої, на

відміну від попередньої редакції Закону, становить сто п'ятнадцять календарних днів і може бути продовжений господарським судом, але не більше ніж на два місяці.

Новою редакцією Закону також розширено повноваження розпорядника майна, які стосуються, зокрема, проведення інвентаризації майна боржника, розробки плану санації, звернення з позовом про визнання недійсними правочинів (договорів), укладених боржником із порушенням порядку, встановленого Законом, а також з позовом щодо визнання недійсними актів, прийнятих у процедурі розпорядження майном стосовно зміни організаційно-правової форми боржника, незалежно від того, яким органом прийнятий відповідний акт.

Господарський суд за заявою розпорядника майна може скасувати арешти майна боржника та інші обмеження щодо розпорядження його майном незалежно від суб'єкта їх накладення, якщо такі арешти чи обмеження перешкоджають господарській діяльності боржника або відновленню його платоспроможності.

18. Стаття 23 Закону встановлює порядок виявлення кредиторів. Відлік строку на заявлення грошових вимог кредиторів починається з дня офіційного оприлюднення оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство, тобто першим днем перебігу цього строку є день, наступний за днем офіційного оприлюднення такого оголошення. При цьому всі грошові вимоги кредиторів до боржника повинні бути виражені в національній валюті України. Якщо зобов'язання боржника виражені в іноземній валюті, то склад і розмір грошових вимог кредиторів визначаються в національній валюті за курсом, встановленим Національним банком України на дату подання кредитором заяви з грошовими вимогами до боржника.

19. Особи, вимоги яких заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, або не заявлені взагалі, не є конкурсними кредиторами, а їх вимоги погашаються в ліквідаційній процедурі у шосту чергу. Такі кредитори не беруть участі в представницьких органах кредиторів (зборах та комітеті кредиторів).

Слід мати на увазі, що звернення до господарського суду з грошовими вимогами до боржника у справі про банкрутство — це право кредитора. Крім випадків, прямо передбачених Законом, господарський суд не може включити відповідні грошові вимоги до реєстру вимог кредиторів поза волею кредитора.

Кредитор, вимоги якого визнані господарським судом, має право на отримання від розпорядника майна інформації щодо вимог інших кредиторів, визнаних боржником та розпорядником майна.

Грошові вимоги всіх конкурсних і забезпечених кредиторів незалежно від того, чи є заперечення стосовно цих вимог, розглядаються господарським судом у попередньому засіданні.

Згідно з абзацом четвертим частини восьмої статті 23 Закону до визнання боржника банкрутом спори боржника з кредиторами, які мають будь-які (незалежно від характеру правовідносин) поточні вимоги до боржника, вирішуються шляхом їх розгляду у позовному провадженні господарським судом, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство.

Після визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури кредитори з поточними вимогами до боржника повинні звертатися з такими вимогами до останнього в межах провадження у справі про банкрутство незалежно від того, чи розглянуті відповідні вимоги у позовному провадженні.

У процедурі розпорядження майном боржник має право на підставі ухвали господарського суду задовольнити всі вимоги конкурсних кредиторів за умови їх задоволення одночасно та в повному обсязі відповідно до реєстру вимог кредиторів.

20. Стаття 24 Закону визначає порядок перевірки відповідності заяв конкурсних кредиторів вимогам Закону, яка триває протягом п'яти днів з моменту надходження відповідної заяви. У разі виявлення недоліків заяви господарський суд відповідною ухвалою зобов'язує заявника усунути їх в установленій судом строк. Якщо у цей строк не-

доліки усунуто, господарський суд приймає заяву та призначає її до розгляду, а в іншому випадку — повертає заяву, про що виносить ухвалу.

21. Попереднє засідання суду згідно із статтею 25 Закону повинно бути проведено не пізніше двох місяців та десяти днів і тільки у разі великої кількості кредиторів — не пізніше трьох місяців після проведення підготовчого засідання суду. Вирішення питання про те, чи є кількість кредиторів великою, покладається на господарський суд з урахуванням обставин конкретної справи; при цьому має братися до уваги не лише кількісний склад кредиторів, але й склад грошових вимог, наявність і зміст заперечень розпорядника майна, боржника, інших кредиторів тощо.

Останній абзац частини другої цієї статті містить вичерпний перелік підстав для внесення змін до затвердженого господарським судом реєстру вимог кредиторів.

22. Статтею 26 Закону визначено склад і компетенцію зборів кредиторів та комітету кредиторів.

Учасниками зборів кредиторів є лише конкурсні кредитори, визнані такими господарським судом та вимоги яких внесено до реєстру вимог кредиторів. Усі інші учасники справи про банкрутство мають лише право дорадчого голосу.

На відміну від попередньої редакції Закону, перші збори кредиторів є повноважними, якщо на них присутні кредитори, що мають не менше ніж дві третини голосів. Наступні збори вважаються повноважними у разі присутності на них кредиторів, що мають більше половини голосів.

Під час визначення кількості голосів кредиторів з правом вирішального голосу не враховуються голоси кредиторів, які мають вимоги у вигляді сплати сум неустойки (штрафу, пені) та інших фінансових санкцій, відшкодування моральної шкоди, судового збору у справі про банкрутство.

До припинення провадження у справі про банкрутство погашення (задоволення) вимог конкурсних кредиторів боржником або третьою особою у випадках, передбачених За-

коном, не позбавляє їх права на голосування на зборах кредиторів, якщо інше не встановлено Законом.

При формуванні комітету кредиторів кредитор, що має двадцять п'ять і більше відсотків голосів, автоматично включається до складу комітету кредиторів.

Законом розширено компетенцію зборів кредиторів шляхом надання їм права схвалювати план санації у процедурі розпорядження майном.

23. Статтею 27 Закону врегульовано питання стосовно закінчення процедури розпорядження майном. Перехід до наступних судових процедур або припинення провадження у справі про банкрутство у процедурі розпорядження майном відбувається у судовому засіданні, яке має назву підсумкового. Питання щодо переходу до наступних процедур банкрутства господарський суд вирішує з урахуванням рішення зборів кредиторів.

Водночас якщо зборами кредиторів не прийнято відповідне рішення або заявлено клопотання про визнання боржника банкрутом, то господарський суд за визначених Законом обставин може ввести процедуру санації.

24. За приписами статті 28 Закону запроваджено офіційне оприлюднення повідомлення про введення процедури санації з метою виявлення інвесторів.

Санація вводиться на строк шість місяців і цей строк може бути продовжено господарським судом, але не більше ніж на дванадцять місяців.

Господарський суд може також за заявою керуючого санацією зняти арешт з майна боржника чи інші обмеження щодо розпорядження його майном, незалежно від органу, яким застосовано відповідні обмеження, у разі якщо такі арешти чи обмеження перешкоджають виконанню плану санації, господарській діяльності боржника та відновленню його платоспроможності.

Процедура санації може бути припинена достроково у випадку невиконання плану санації та/або поточних зобов'язань боржника.

Що ж до плану санації, то Законом вста-

новлено, що у разі можливості проведення санації боржника арбітражний керуючий (розпорядник майна, керуючий санацією) у випадках, передбачених Законом, протягом строку, на який введено процедуру розпорядження майном боржника, або трьох місяців з дня винесення ухвали про введення процедури санації боржника зобов'язаний подати до господарського суду схвалений та погоджений відповідно до Закону план санації боржника.

25. Можливість оскарження керуючим санацією дій або бездіяльності уповноважених державних органів щодо погодження плану санації передбачена статтею 29 Закону. Відповідна заява керуючого санацією розглядається у межах провадження у справі про банкрутство. При цьому погодження плану санації іншими органами Законом не вимагається.

План санації повинен передбачати порядок погашення вимог кредиторів з урахуванням черговості, встановленої Законом.

Зміни до плану санації затверджуються господарським судом у порядку, встановленому Законом для затвердження плану санації.

26. Стаття 30 Закону містить новелу, пов'язану з погодженням плану санації забезпеченими кредиторами.

Іншу новелу вміщено у статті 31 Закону, якою передбачено можливість виконання зобов'язань боржника у процедурі санації власником майна (органом, уповноваженим управляти майном) боржника.

Власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника може ініціювати таку процедуру за умови наявності у нього коштів, достатніх для погашення всіх вимог конкурсних кредиторів, та подання доказів, що це підтверджують. З цією метою власник повинен звернутися до господарського суду з відповідною заявою. Усі розрахунки з конкурсними кредиторами відповідна особа повинна здійснити протягом одного місяця з моменту винесення господарським судом ухвали про задоволення заяви.

Іншими новими способами відновлення платоспроможності боржника порівняно з

попередньою редакцією Закону є збільшення статутного капіталу боржника та відчуження майна боржника шляхом заміщення активів (статті 32, 34 Закону).

У разі заміщення активів створюється господарське товариство, якому передаються всі активи та майнові права боржника, в тому числі відступаються права вимоги, з переведенням на нього боргів за вимогами поточних кредиторів. Розмір статутного капіталу новоствореного товариства визначається як різниця між вартістю майнових активів та вартістю боргів за вимогами конкурсних кредиторів.

27. За змістом статті 36 Закону продовження строку санації може мати місце після внесення відповідних змін до плану санації та лише в межах максимального строку, передбаченого частиною першою статті 28 Закону, тобто вісімнадцяти місяців.

28. Відповідно до статті 37 Закону ліквідаційна процедура вводиться строком на дванадцять місяців без можливості його продовження.

Постанова про визнання боржника банкрутом приймається господарським судом у випадках, передбачених частинами третьою і четвертою статті 27, частиною дванадцятою статті 28, частиною восьмою статті 29, частиною восьмою статті 33, частиною дев'ятою статті 34, частиною шостою, одинадцятою статті 36, частиною тринадцятою статті 85, частиною четвертою статті 90, частиною сьомою статті 93, частиною третьою статті 94, частиною другою статті 95 Закону тощо.

Про час проведення засідання суду, в якому вирішуватиметься питання про визнання боржника банкрутом, обов'язково повідомляються учасники провадження у справі. За відсутності доказів такого повідомлення господарський суд має відкласти розгляд справи.

Визнання боржника банкрутом та відкриття щодо нього ліквідаційної процедури не перешкоджає застосуванню до боржника в подальшому процедур санації та мирової угоди, крім спрощених процедур банкрутства.

29. Статтею 38 Закону передбачено наслідки визнання боржника банкрутом. Зо-

крема, з дня прийняття господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом у останнього не може виникати додаткових зобов'язань, у тому числі зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), крім витрат, які безпосередньо пов'язані із здійсненням ліквідаційної процедури.

Законом обмежено строк подання заяв поточних кредиторів двома місяцями з дня офіційного оприлюднення повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури. Вимоги кредиторів, які у встановлений строк не звернулися до господарського суду, погашаються в шосту чергу.

30. Статтею 39 Закону передбачено право власника майна (органу, уповноваженого управляти майном) боржника виконати зобов'язання боржника. Розгляд відповідної заяви та проведення розрахунків з кредиторами здійснюється в порядку, визначеному статтею 31 Закону.

31. Порядок продажу майна банкрута врегульовано статтею 44 Закону. При цьому продаж майна частинами здійснюється лише у випадку, коли не вдалося реалізувати майно боржника у вигляді цілісного майнового комплексу.

Новою редакцією Закону на відміну від попередньої редакції ліквідатору надається право вибору способу продажу активів банкрута для забезпечення відчуження майна за найвищою ціною. Такими способами є проведення аукціону та продаж безпосередньо юридичній або фізичній особі.

Законом визначено склад майна, яке може продаватися ліквідатором на аукціоні (частина друга статті 44 Закону) та активів, які можуть бути реалізовані безпосередньо юридичній або фізичній особі (частина шоста статті 44 Закону). Особи, з якими ліквідатором укладено договори на реалізацію майна банкрута, мають провести розрахунки не пізніше моменту передачі їм придбаного майна.

Усі спори, пов'язані з реалізацією майна банкрута, вирішуються господарським судом у межах провадження у справі про банкрутство.

32. Задоволення вимог кредиторів має здійснюватися в порядку черговості, встановленої статтею 45 Закону.

Водночас частиною дев'ятою статті 45 Закону передбачено, що без дотримання правил черговості здійснюється погашення вимог забезпечених кредиторів за рахунок майна банкрута, що є предметом забезпечення.

33. Приписи розділу IV Закону щодо продажу майна боржника в провадженні у справі про банкрутство поширюються на всі судові процедури, що застосовуються у такому провадженні.

Для державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, порядок організації проведення аукціонів встановлюється органом, уповноваженим управляти державним майном.

Організатор аукціону згідно з частиною шостою статті 49 Закону визначається замовником аукціону за конкурсом.

Граничний строк проведення аукціону обмежений двома місяцями (стаття 52 Закону), якщо інше не встановлено законом або договором.

Передбачена також можливість проведення електронних торгів (стаття 67 Закону).

У разі продажу майна до господарського суду можуть бути оскаржені:

— рішення про скасування аукціону організатором (частина четверта статті 54 Закону);

— рішення про анулювання організатором результатів аукціону (частина друга статті 55 Закону);

— результати аукціону, проведеного з порушенням вимог закону (частина третя статті 55 Закону);

— рішення про визнання або про відмову у визнанні заявника учасником торгів (частина шоста статті 61 Закону).

34. Статтею 77 Закону визначено, що мирова угода укладається на будь-якій стадії провадження у справі про банкрутство, проте у процедурі розпорядження майном боржника — лише після виявлення всіх кредиторів і затвердження господарським судом реєстру вимог кредиторів.

Якщо мирова угода містить умови про виконання зобов'язань боржника третьою особою, то вона має бути підписана, крім сторін, ще й керівником третьої особи (якщо нею є юридична особа) чи суб'єктом підприємницької діяльності — фізичною особою.

Мирова угода, яка укладається стосовно державних підприємств або підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує п'ятдесят відсотків, має бути попередньо погоджена з органом, уповноваженим управляти державним майном.

З метою недопущення порушення прав забезпечених кредиторів Законом передбачена необхідність схвалення укладеної боржником і кредиторами мирової угоди забезпеченими кредиторами (стаття 80 Закону).

За змістом статті 81 Закону заяву про затвердження мирової угоди до господарського суду може подати будь-яка із сторін цієї угоди, тобто як боржник, так і кредитори.

Статтею 82 Закону передбачено, що ухвала про припинення провадження у справі у зв'язку із затвердженням мирової угоди може бути оскаржена як учасниками провадження у справі про банкрутство, так і іншими особами, права і законні інтереси яких порушені або можуть бути порушені в результаті виконання мирової угоди.

Лише конкурсні кредитори мають право в межах справи про банкрутство подати до господарського суду заяву про визнання мирової угоди недійсною з підстав, передбачених цивільним законодавством України (частина друга статті 82 Закону).

Підставою для поновлення провадження у справі про банкрутство є як визнання мирової угоди недійсною, так і її розірвання.

35. Передбачені Законом підстави припинення провадження у справі про банкрутство можуть бути поділені на дві групи. До першої з них належать ті, що зумовлені наявністю обставин, які перешкоджають подальшому провадженню у справі (пункти 1—3, 8—11 частини першої статті 83 Закону), а до другої — підстави, пов'язані із застосуванням до боржника процедур банкрутства (пункти 4—7 частини першої цієї ж статті).

В ухвалі господарського суду про припинення провадження у справі на підставі

пунктів 4—7 частини першої статті 83 Закону має бути зазначено про те, що:

— вимоги конкурсних кредиторів, які не були заявлені у встановлений Законом строк або відхилені господарським судом, вважаються погашеними;

— виконавчі документи за відповідними вимогами визнаються такими, що не підлягають виконанню.

Наведений у статті 83 Закону перелік підстав припинення провадження у справі не є вичерпним, оскільки відповідно до пункту 12 частини першої цієї статті провадження у справі може бути припинено і в інших випадках, передбачених Законом та іншими законами України.

36. Розділом VII Закону визначено особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.

36.1. Провадження у справах про банкрутство суб'єктів підприємницької діяльності, що мають суспільну або іншу цінність, може бути припинено за рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування у разі надання ними гарантій задоволення всіх вимог кредиторів за грошовими зобов'язаннями. Якщо ж вимоги кредиторів такого суб'єкта підприємницької діяльності не будуть погашені протягом поточного та наступного календарних років, то, зокрема, провадження у справі про банкрутство може здійснюватися на загальних підставах.

Особливим статусом наділені містоутворюючі та особливо небезпечні суб'єкти господарювання.

Майно суб'єктів підприємницької діяльності, що мають суспільну, іншу цінність або особливий статус, може бути продано лише як цілісний майновий комплекс, за винятком випадку, коли його двічі не продано на аукціоні (конкурсі). Перелік майна, що продається частинами, погоджується з органом, до компетенції якого належить сфера діяльності боржника.

Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування можуть поручитися за виконання зобов'язань суб'єкта підприємницької діяльності, що має суспільну

цінність або особливий статус. Умови такої поруки визначено частинами дев'ятою і десятою статті 85 Закону.

36.2. Статтею 86 Закону до особливостей розгляду справ про банкрутство сільськогосподарських підприємств віднесено забезпечення переважного права розташованих у цій же місцевості сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств на придбання належних боржнику об'єктів нерухомості, які використовуються для цілей сільськогосподарського виробництва, за ціною, визначеною на торгах.

36.3. Як особливість розгляду справи про банкрутство страховика стаття 87 Закону визначає укладення мирової угоди лише за умови погашення заборгованості за вимогами кредиторів першої і другої черг, заборгованості за вимогами застрахованих осіб, вигодонабувачів, страхувальників за договорами обов'язкового страхування, а також вимогами, пов'язаними з відшкодуванням сум компенсаційних виплат і витрат у зв'язку із здійсненням компенсаційних виплат за договорами обов'язкового страхування.

36.4. Стаття 88 Закону передбачає особливості банкрутства не лише професійних учасників ринку цінних паперів, як у попередній редакції Закону, а й інститутів спільного інвестування. При цьому встановлено, що продаж цінних паперів, належних професійному учаснику ринку цінних паперів, здійснюється на торгах організатора торгівлі на ринку цінних паперів.

36.5. Підставою для визнання банкрутом фізичної особи — підприємця визнається нездатність задовольнити вимоги кредиторів за грошовими зобов'язаннями та/або виконати обов'язок зі сплати обов'язкових платежів (частина друга статті 90 Закону).

За приписами частини шостої статті 91 Закону ліквідатор банкрута — фізичної особи — підприємця призначається господарським судом у порядку, встановленому Законом для призначення розпорядника майна. Тобто кандидатура ліквідатора визначається судом за допомогою автоматизованої системи з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство.

З визнанням фізичної особи — підприємця банкрутом та відкриттям ліквідаційної процедури:

— настають строки виконання зобов'язань банкрута;

— припиняється нарахування неустойки (штрафу, пені), відсотків та інших фінансових (економічних) санкцій за зобов'язаннями банкрута;

— припиняється стягнення з банкрута усіма виконавчими документами.

Водночас за зобов'язаннями (вимогами), не пов'язаними із здійсненням такою особою підприємницької діяльності, нарахування фінансових (економічних) санкцій та стягнення за виконавчими документами не припиняється (частина п'ята статті 91 Закону).

До наслідків визнання фізичної особи — підприємця банкрутом віднесено також позбавлення такої особи на три роки права на здійснення реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності, на придбання майна або отримання грошових коштів у кредит, укладання договору поруки і передання майна в заставу (частини восьма і дев'ята статті 92 Закону).

Статтею 92 Закону передбачено, що кошти, одержані від продажу майна фізичної особи-підприємця, вносяться на спеціальний банківський рахунок. Порядок і розмір задоволення вимог кредиторів зазначаються господарським судом в ухвалі за наслідками розгляду грошових вимог (частина перша статті 92 Закону). Цією ж нормою визначено черговість задоволення вимог кредиторів фізичної особи — підприємця, яка включає три черги.

Новелою у регулюванні банкрутства фізичної особи — підприємця є те, що звільнення її від зобов'язань у зв'язку з припиненням провадження у справі про банкрутство не допускається, якщо боржник ухилився від виконання зобов'язань щодо погашення боргів, вчинив дії щодо приховування майна, не надавав необхідну інформацію або надавав недостовірну інформацію господарському суду, який розглядає справу про банкрутство, про що господарський суд виносить відповідну ухвалу (частини п'ята і шоста статті 92 Закону).

36.6. Для ініціювання процедури санації боржника його керівником згідно із статтею 94 Закону повинна бути отримана письмова згода на впровадження відповідного плану санації та на призначення керуючим санацією керівника боржника не лише кредиторів, загальна сума вимог яких перевищує 50 відсотків кредиторської заборгованості боржника згідно з даними його бухгалтерського обліку, а й усіх забезпечених кредиторів.

У такій процедурі розпорядник майна, який діє одночасно з керуючим санацією — керівником боржника, призначається в порядку, встановленому Законом, тобто його кандидатура визначається судом за допомогою автоматизованої системи з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство. Трудові ж відносини керівника боржника з працедавцем зупиняються на час виконання повноважень керуючого санацією, однак він отримує заробітну плату в тому ж розмірі, в якому він її отримував до призначення керуючим санацією.

Частиною третьою цієї ж статті передбачено введення ліквідаційної процедури у разі пред'явлення боржником недостовірних відомостей про його майнові активи або у разі неможливості відновлення платоспроможності згідно з планом санації.

36.7. Як передумову звернення до господарського суду із заявою про порушення справи про банкрутство боржника, що ліквідується власником, визначено дотримання боржником порядку ліквідації юридичної особи відповідно до цивільного та господарського законодавства (стаття 95 Закону).

Вирішення питання щодо визнання банкрутом такого боржника повинно здійснюватися в судовому засіданні, що проводиться не пізніше чотирнадцяти днів після порушення провадження у справі. Ліквідатором боржника, що ліквідується власником, може бути голова ліквідаційної комісії або арбітражний керуючий, який призначається в порядку, встановленому Законом для призначення розпорядника майна, тобто кандидатура арбітражного керуючого на призначення ліквідатором визначається судом за

допомогою автоматизованої системи з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство (частина друга статті 95 Закону).

36.8. Статтею 96 Закону врегульовано особливості банкрутства державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, крім підприємств, що є об'єктами власності Автономної Республіки Крим та комунальної власності. Орган, уповноважений управляти державним майном, залучається до участі у відповідній справі, бере участь у зборах і комітеті кредиторів з правом дорадчого голосу та за його участю господарським судом призначається керуючий санацією, ліквідатор банкрута.

Запобігання банкрутству таких підприємств може здійснюватися шляхом застосування поруки в порядку, передбаченому статтею 85 Закону, а обов'язковою умовою провадження у справах про їх банкрутство є визначення початкової вартості майна та майнових прав цих підприємств відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (частина тринадцята статті 96 Закону).

37. Розділ VIII Закону присвячений питанням, пов'язаним з діяльністю арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів).

Порядок призначення та усунення арбітражного керуючого у справі про банкрутство врегульовано статтею 114 Закону.

Розпорядник майна призначається господарським судом із застосуванням автоматизованої системи з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство, керуючий санацією та ліквідатор — за клопотанням комітету кредиторів, а у разі відсутності такого клопотання — за ініціативою суду, крім випадків, передбачених Законом. На державні підприємства та підприємства, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, арбітражні керуючі (розпорядники майна, керуючі санацією, ліквідатори) призначаються господарським су-

дом з урахуванням додаткових вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Господарський суд може усунути арбітражного керуючого від виконання ним своїх обов'язків за клопотанням комітету кредиторів, органу, уповноваженого управляти державним майном (щодо державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків) або за власною ініціативою.

У новій редакції Закону до підстав усунення арбітражного керуючого віднесено також зловживання правами арбітражного керуючого, подання до суду неправдивих відомостей та відмову в наданні допуску до державної таємниці або скасування раніше наданого допуску.

Порядок визначення та сплати грошової винагороди та відшкодування витрат арбітражного керуючого врегульовано у статті 115 Закону.

Розпорядник майна має право на грошову винагороду, максимальний розмір якої не може перевищувати п'яти мінімальних заробітних плат на місяць. Сплата грошової винагороди розпоряднику майна здійснюється шляхом внесення заявником (кредитором або боржником) авансу на депозитний рахунок нотаріуса.

Керуючий санацією і ліквідатор має право на основну грошову винагороду (максимальний розмір якої не може перевищувати десяти мінімальних заробітних плат на місяць) та додаткову грошову винагороду в розмірі 5 відсотків від обсягу стягнутих на користь боржника активів (повернення коштів, майна, майнових прав), які на день порушення провадження у справі про банкрутство перебували у третіх осіб, а також трьох відсотків від обсягу погашених вимог конкурсних кредиторів.

При цьому господарському суду надано право зменшувати розмір оплати послуг арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), який визначається в середньомісячних заробітних платах керівника боржника, у разі якщо остання є надмірно високою порівняно з мінімальним розміром заробітної плати.

Право вимоги грошової винагороди роз-

порядника майна та основної грошової винагороди керуючого санацією та ліквідатора виникає в останній день кожного календарного місяця виконання ними своїх повноважень, а право вимоги додаткової грошової винагороди керуючого санацією та ліквідатора — з дня фактичного надходження до боржника стягнутих на його користь відповідних активів чи їх частини або з дня фактичного повного або часткового погашення вимог конкурсних кредиторів пропорційно їх обсягу.

Вимоги щодо виплати основної грошової винагороди арбітражному керуючому та відшкодування витрат арбітражного керуючого підлягають задоволенню у першу чергу, а вимоги щодо виплати додаткової грошової винагороди керуючому санацією або ліквідатору — у п'яту чергу.

Сплата грошової винагороди та відшкодування витрат арбітражного керуючого здійснюються за рахунок наявних у боржника коштів, одержаних у результаті господарської діяльності боржника, або коштів, одержаних від продажу майна (майнових прав) боржника.

Звіти арбітражного керуючого про нарахування та виплату грошової винагороди арбітражного керуючого, здійснення та відшкодування його витрат повинні бути схвалені або погоджені комітетом кредиторів, а звіти за підсумками судових процедур (розпорядження майном, санації, ліквідації) — затверджені господарським судом.

38. Розділом IX Закону врегульовано застосування господарськими судами процедур банкрутства, пов'язаних з іноземним провадженням.

Відповідні процедури, якщо інше не передбачено Законом або міжнародним договором України, застосовуються за принципом взаємності у випадках, зазначених у частині другій статті 119 Закону. Поняття взаємності наведено у частині третій тієї ж статті Закону.

39. Закон набирає чинності з 19.01.2013, за виключення окремих його положень.

Зокрема, положення Закону щодо процедури офіційного оприлюднення відомостей про справу про банкрутство на офіційному веб-сайті Вищого господарського суду

України в мережі Інтернет набирають чинності з 19.01.2014. До цієї дати офіційне оприлюднення відомостей про справу про банкрутство здійснюється в офіційних друкованих органах (газетах «Голос України» або «Урядовий кур'єр»).

40. Положення Закону застосовуються господарськими судами у розгляді справ про банкрутство, провадження в яких порушено після набрання ним чинності, тобто з 19.01.2013.

Наведене стосується й вирішення спорів, зазначених у частині четвертій статті 10, статті 20 та частині восьмій статті 23 Закону.

Водночас положення Закону, що регулюють продаж майна в провадженні у справі про банкрутство (оцінка майна, яке підлягає продажу; передання активів боржника, які залишаються не проданими на час закінчення ліквідаційної процедури тощо), застосовуються господарськими судами під час розгляду справ про банкрутство, провадження в яких порушено до набрання ним чинності, тобто до 19.01.2013. При цьому розпочата до набрання чинності Законом процедура продажу майна боржника повинна бути завершена в порядку, передбаченому у попередній редакції Закону, в разі якщо станом на 19.01.2013 здійснено публікацію оголошення про продаж майна.

Положення Закону, якими врегульовано ліквідаційну процедуру, застосовуються господарськими судами під час розгляду справ про банкрутство, провадження в яких порушено до набрання чинності Законом, якщо на цей момент господарським судом не було прийнято постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

Отже, розгляд справи про банкрутство за новою редакцією Закону здійснюється згідно з постановою про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури. При цьому правові підстави прийняття постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури визначаються відповідно до раніше чинної редакції Закону, а правові наслідки введення ліквідації процедури — за його новою редакцією. У зв'язку зі здійсненням переходу до

застосування нової редакції Закону необхідно привести реєстр вимог кредиторів у відповідність до вимог статті 45 Закону в новій редакції і з урахуванням його вимог вирішити питання щодо переобрання представницьких органів кредиторів (зборів кредиторів та комітету кредиторів).

Норми нової редакції Закону у справах про банкрутство відсутнього боржника не застосовуються, оскільки процедура банкрутства такого боржника цією редакцією Закону не передбачена. Тому заява (заяви) про порушення справи про банкрутство відсутнього боржника, подана (подані) до 19.01.2013, розглядаються за правилами попередньої редакції Закону.

Згідно з новою редакцією Закону державний орган з питань банкрутства не має повноважень надавати господарському суду пропозиції щодо кандидатур арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) для державних підприємств та підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує двадцять п'ять відсотків. У зв'язку з цим арбітражні керуючі (розпорядники майна, керуючі санацією, ліквідатори) у справах про банкрутство, провадження в яких порушено до набрання чинності Законом, призначаються господарським судом без додержання відповідного припису попередньої редакції Закону.

41. Протягом шести місяців з дня набрання чинності Законом продовжують діяти ліцензії на право здійснення діяльності арбітражних керуючих (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), які стали суб'єктами незалежної професійної діяльності. Пунктом 6 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону встановлено, що протягом зазначеного строку державний орган з питань банкрутства безоплатно замінює за заявою арбітражного керуючого чинну на день набрання чинності Законом відповідну ліцензію на свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого. Після закінчення цього строку ліцензії втрачають чинність і арбітражні керуючі можуть виконувати свої обов'язки тільки на підставі свідоцтва.

Відповідні зміни внесено до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

42. Внесеними до статті 16 ГПК змінами встановлено, що справи у майнових спорах, передбачених пунктом 7 частини першої статті 12 цього Кодексу, розглядаються господарським судом, у провадженні якого перебуває справа про банкрутство.

43. Законом скасовано мораторій на реалізацію майна державних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави становить не менше 25 відсотків, в процедурі банкрутства, запроваджений Законом України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна». Провадження у справах про банкрутство, яке зупинено у зв'язку з Законом України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна», повинно поновлюватися, і реалізація відповідного майна має здійснюватися в порядку, передбаченому Законом.

44. Внесено низку змін до Закону України «Про виконавче провадження».

Це, зокрема, стосується заборони на реалізацію заставленого майна боржника і запровадження такої підстави зупинення виконавчого провадження, як затвердження плану санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство (стаття 37 Закону України «Про виконавче провадження»).

За приписами статті 49 Закону України «Про виконавче провадження» у редакції Закону виконавче провадження закінчується після офіційного оприлюднення постанови про визнання боржника банкрутом, і з цього моменту грошові вимоги до боржника за виконавчими документами погашаються в порядку, передбаченому Законом. При цьому виконавчі документи надсилаються до гос-

подарського суду, який прийняв постанову про визнання боржника банкрутом.

Статтю 50 Закону України «Про виконавче провадження» доповнено частиною четвертою, яка визначає наслідки закінчення виконавчого провадження у зв'язку з офіційним оприлюдненням повідомлення про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури. Новелою є те, що у цьому випадку виконавчі документи можуть бути пред'явлені до виконання повторно лише якщо відповідні грошові вимоги не вважаються погашеними згідно із Законом. Наведене можливо лише у разі банкрутства фізичних осіб — підприємців (статті 90—92 Закону).

45. Ставки судового збору із заяв та скарг, що подаються у справах про банкрутство, визначено пунктом 2 частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір».

Що ж до встановлених названим Законом пільг стосовно сплати судового збору, передбачених пунктами 1—3 статті 5, то вони стосуються лише відповідних позовів і не поширюються на заяви та скарги, що подаються у справах про банкрутство.

У вирішенні питань щодо сплати судового збору у справах про банкрутство слід також враховувати викладене у постанові пленуму Вищого господарського суду України від 21.02.2013 № 7 «Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського процесуального кодексу України».

46. З повним текстом Закону можна ознайомитися у газеті «Голос України» від 18.01.2012 № 8—9, а також в юридичних інформаційно-пошукових системах, зокрема «Законодавство» та «Ліга».

Про викладене повідомляється в порядку інформації та для врахування у розгляді справ про банкрутство.

Голова Вищого
господарського суду України

В. Татьков